

W I A D O M O S C I W A R S Z A W S K I E
W S O B O T Ę D N I A 19. L I S T O P A D A R O K U 1768.

Z Warszawy d. 19 Listopada. Iowski Chorągiew Pancerna
J. K. M. P. N. M. Starostwo z szcudrobliwego Łask Króla
Krakowskie tudzież Chorągiew Jmci P. N. M. szafunku dostała
Husarską po dobrowolnym u- się Jmci Pana Podolskiemu Ka-
stąpieniu Jmci P. Wielopolskie- sztelanowi Rypińskiemu.
go Chorążego W. K. łaskawie Jchm. PP. Nieściółowski Ka-
Konferować raczył Jmci P. Wie- sztelan Nowogrodzki, Przez-
lopolskiemu Koniuszemu W. Ko- dziecki Podkanclerzy, Chrepto-
ronnemu, a po nim Chorągiew wicz Sekretarz W. Litewscy, i
Pancerną Jmci P. Małachowski- inni nadiechali tu.
mu Staroście Ostrołęckiemu. Ziaski J. K. M. P. N. M. ro-
Podobnież wakująca po świeżo zdane są w tych dniach następu-
zefszłym z tego świata Jmci Pa- jące Urzędy. Podkomorstwo
na Kalinowskim Staroście Le- Nowogrodzkie po śmierci Jmci

P. Cielzkowskiego, Jmci P. Antoniemu Jelowickiemu Chorążemu tegoż Powiatu, Czoraństwo Nowogrodzkie po nim Jmci P. Stanisławowi Orańkiemu Stolnikowi Czerniechowskiemu, Stolnikostwo po nim Jmci P. Ignacemu Cielzkowskiemu Podczaszemu tegoż Wojewodztwa, Podczasztwo po nim Jmci P. Arnolfowi Radziwiłkiemu Łowczemu Nowogrodzkiemu, Łowiectwo po nim Jmci P. Jozefowi Charzewskiemu Sędzicowi Ziemskiemu Czerniechowskiemu, Podsejstwo Ziemskie Kiiowskie Jmci P. Antoniemu Wiecznińkiemu, Pifarstwo Ziemskie Zytomirskie Jmci P. Jozefowi Bierzyńkiemu Podkomorzycowi Zytomirskiemu, Podstolstwo Xięstw Zatorckiego i Oświęcimskiego, pośnierci Jmci P. Dunina, Jmci P. Spytkowi Jordanowi Woykiemu Mniejszemu Krakowskiemu, Woystwo Mniejsze Krakowskie, po nim Jmci P. Onufremu Ozarowskiemu, Podczasztwo Wschowskie po wolnym ustąpieniu Jmci P. Jozefa Zakrzewkiego, Jmci P. Floryanowi Zakrzewkiemu.

Z Piotrkowa d. 16 Listopada.

W przeszłą Niedzielę w Kościele XX. Jezuitów odprawiła

się Uroczystość S. Stanisława Kostki Patrona Korony Polskiej. Wielką Mszą śpiewał Jmć X. Mielecki Trybunału Koronnego Prezydent, w przytomności całego Trybunału, i innych licznie zgromadzonych Gości. Na której wyborne miał Kazanie Jmć X. Grochowalski Koadjutor Scholasterji Płockiej. Zakończył Nabożeństwo to, z niezapomnianymi i konkluzją Jmć X. Alexandrowicz Deputat Lwowski, które poprzedziła Łacińska Mowa miana przez Jmci P. Gomolińskiego, Syna Jmci P. Cześnika Radomskiego na Trybunał Koronny Bydgoski Deputata Sieradzkiego, Obiad z Kolacją tegoż dnia dawał Jmć P. Stanisław Dąbski Deputat Kuliawki zaprosiwszy z Kościoła wszystkich dystryngwowanych Gości.

Z Rzymu d. 8 Października.

W przeszły poniedziałek, to jest dnia 3 tego miesiąca Pan *Axpurn* Minister Króla Jmci Hiszpańskiego był u Kardynała Jmci *Negrone*. Dnia następującego Kardynał Jmć *Orfini* Minister pełnomocny Króla Jmci oboyga Sycylii miał audyencyą u Oyca S. Niewiadomo jeszcze

na czym stańło, ale podług wszelkiego podobieństwa tak zagodzić tę sprawę zamysłają, aby obudwóm stronom założyć się stało. Nie obawiają się już więcej zaiażdów lub nieprzyacielskich kroków. Fregatta na pogotowiu w Neapolu będąca do zabrania wojska, rysztrunku swoiego już pozbawiona jest, z kąd dochodzą, iż Dwór zaniechał swoich zamysłów względem Xięstw *Castro i Ronciglione*. Kardynał Jmć *Serbelloni* wyjechał do Biskupstwa swego *Albúkiego*, Kardynał *Castelli* do *Tivoli i Narni*, Kardynał *Fantuzzi* do *Albanu*, Kardynał *Ganganelli* do *Poggio-Mirteto*, Kardynał *Pirelli* do *Ankony*. Kardynał Jmć *Rossi* niebezpiecznie na dyssenteriją choruje.

Z Rzymu d. 15 Października.

Ociec S. w doskonałym zostający zdrowiu, wesolej terazniejszey roku pory używa na codzienną przeiażdkę po nazszych przedmieściach. Kardynał Jmć *Negrone* z tym się przed Kardynałem Jmcią *Orsini* Posłem pełnomocnym Króla Jmci oboygą *Sycylii*, i Posłem Hiszpańskim ogłosił, iż w przyszłym Miesiącu poda plantę, podług

którey pretensye domu *Burboni* skiego tyczące się Xiążęcia *Parmeńskiego*, mogą być zagodzone. Jeszcze nie całe wolni od troskliwości jesteśmy względem Xięstw *Castro i Ronciglione*.

Z Florencyi d. 8 Października.

Dwór dotąd nie zka w *Villa-Ambrigiana W.* Xiążę Jmć chcący wiedzieć liczbę przymioty i powinności wszystkich Osób do rozmaitych spraw i urzędów użytych, a z tą dokładną mieć wiadomość tego, czego po ich pilności sprawiedliwie można wyciągać, kazał wszystkim zwierzchność nad niemi iaką mającym spisać onych rejestr z wyrażeniem imienia, oyczyzny, wieku, czasu służby i penyi. Tenże W. Xiążę Jmć mianował kilku Professorów *Theologii*, prawa tak *Kościelnego*, iako i *Cywilnego*, także *Filozofii* w *Akademii Pizańskiej*. Tychże Professorów pensye pomnożył, oświadczając, iż szczodroliwość iego na tym nie przestanie, ale też same pensye ieszcze pomnoży podług tego iak Professorowie większą pilność pokażą, i więcej nauką przyzwoitą zaleconych osób Kościółowi i Państwu

iego przyftawia. Przykład ten od W. Xlaże ia Jmci dany, tym chwalebniejszy iest, im doświadczenie bardziey tego wieku pokazuje, że zachowanie, uszczęśliwienie i spokojność Państw Europy, po więkſzey części zawisła od sposobu wychowania w młodości tak co do przymiotów rozumu, jako też co do przymiotów serca. Chociaż surſza nieſlychana tego lata panująca, odbierała nadzieię obfitego win zbierania, iednak to nad inne prawie wszystkie czasy udało się; tak dalece, iż cena wina znacznie upadła. Owoce i warzywa bardzo dobrze udały się, w gorzlytych Kraiach niewypowiedziana iest Kalztanów obfitość.

Z Lugdunu d. 20 Października. Wiadomość o śmierci Pana de Voltaire cale iest fałszywa: z Grenoble piſzą, iż Pan Rousseau ſlubne zawarł Kontrakty z Paną le Vaeur Ochmistrzynią swoją, którey też całą mądrość swoją zapisał.

DONIESIENIE

z Warszawy d. 19 Listopada.

U Michała Gröla w Marywilu
znayduie się Kalendarz Warszaw-

ski na Rok 1769 z Herbami Biskupiami.

Nowy Sposob uczenia łatwego ięzyka Łacińskiego, ofiarowany Rycerskiej Szkole Jchmciów P.P. Kadetów J. K. Mci i Rzeczypospolitey, Przez Pana Fr. Fookowitza po Polsku i po Francusku 8. w Warszawie 1768. w oprawie Złotych 5.

Dzieie Rzeczypospolitey Rzymskiej od założenia Rzymu aż do Cesarzów opisane z Francuskiego ięzyka na Polski przełożone przez X. Jana Albertrandego Soc: JESU, Teologa. Od którego, przydane są obszernie przypiski nie tylko same Historią, ale też Geografią dawną Rzymian obyczaje, rzędy, obrządki igrzyska, ofiary, Urzędy &c. Tom 1. 8 w Warszawie 1768. w oprawie a la rustica Złotych 9.

Podacie się do wiadomości, iż iest do najęcia Kamienica na Trembatzkiej Ulicy, w której znaydują się Pokoje Memblowane, Kuchnia, Piekarnia z naczyniem kuchennym, Stagnia, Wozownia: na trzy lata lub na rok do upodobania może kontraktować. A jeżeli kto zamysła nająć, proszą adressować się do Pana Franciszka Dwillego na teyże zwyz wyrażoney Ulicy mieszkającego.

SUPPLEMENT

DO WIADOMOŚCI WARSZAWSKICH
W SOBOTE, DNIA 19. LISTOPADA ROKU 1768.

Z Korfyki wyspy d. 11 Października. Francuzi ustąpiwszy z *Casınca*, i przeprawiwszy się przez *Golo*, stanęli byli w kilku domach pod *Borgo* w Prowincyi *Mariana* gdzie się okopawszy, iak w *Cytadelli* iakiey, przyzwoitą armat liczbą opatrzoney zostawali. Armaty te pod Konwoiem pewnego pocztu iazdy z *Bastia* przyprowadzone były. Korfykanie tym czasem zgromadziwszy się, przyciągnęli pod *Borgo* dnia 6 tego miesiąca wieczorem. Ofadzili zrazu domy o podal od Miałteczka położone, a w nocy okopy okolo Francuzów sypać poczęli. Postrzeegli to Francuzi, i ustawicznym ognia daniem przeszkadzać im usiłowali; ale Korfykanie mimo przeszkody te wszystkie pomknęli się aż do źródła pewnego, i wodę Francuzom przecięli. Margrabia *de Chauvelin* odebrawszy o tym wiadomość, nie odwłocznie wyjechał na oglądanie pozycyi Korfykanów. To uczyniwszy, wszystkie które tylko miał woyska z *Bastia* w liczbie 3,000 wyprowadził. Tegoż czasu przestrzegł Pana *de Grand-Maison*, aby z iak największym pośpiechem woysko pod Kommandą swoją zostające z 2,000 ludzi złożone ku Miałteczku *Borgo* zaprowadził, aby tym sposobem dnia 8 tego miesiąca z rana, Korfykanie między dwiema ogniami zostawać mogli. Generał *Paoli* o tym dowiedziawszy się na 4 tysiące z okładem ludzi postawił nieznacznie między *Oletta* i *Borgo* przez co Pan *de G. Maison* w niepodobieństwo wykonania danego sobie zle-

cenia zostawał. Margrabi *de Chauvelin* z strony swej dnia 7 tego miesiąca przystąpił z całym wojskiem swoim aż pod okopy nieprzyjacielskie. Przez cały ten dzień i noc następującą, uita wieczne prawie bywały utarczki. Gdy Pan *de G. Maiso* postąpić daley nie mógł, dał o tym znać przez umówione znaki Margrabi *de Chauvelin*. Ponieważ czasu szczupłość ociągając się nie pozwalała, Margrabi *de Chauvelin* mając na pomocy Hrabiego *de Marboeuf*, postanowił atak przypuścić. Okopy Miałteczko otaczające wnet dobyte były, ale straszny Korsykańów ogień z domów, które osadzili, zrównał przyległe i z okopów, wstrzymał Francuzów i przymusił ich do cofnięcia się. Nowy około południa atak przypuszczono, a trzeci około wieczora. po którym znak dano na odwrót, który od pułku jazdy Królewskiej był załoniony. Utrata z obu stron prawie równa, wynosi na 500 tak zabitych, jako i ranionych. Hrabia *de Marboeuf* lekko w plecy jest raniony. Francuzi w Miałteczku *Borgo* okopani, widząc, iż się zamyśli Margrabi *de Chauvelin* nie udało, dnia wczorajszego Korsykańom poddali się.

Z *Casina* d. 11 Października. Wojsko nasze pod *Mariana* zostające wsparte posiłkami od Generała *Paoli* przyłanemi, zbilo Francuzów pod Komendą samego Margrabi *Chauvelin* zostających. Francuski poczet z 600 ludzi złożony w *Borgo* okopany, straciwszy wielu tak zabitych, jako i ranionych poddać się musiał z wszystkimi Officerami, między któremi jest drugi Synowiec Hrabiego *de Marboeuf*. Mamy przytym w zdobyczy 20 armat, wiele amunicyi i znaczną summę pieniędzy. To zwycięstwo za nayprzedajeysze mamy z wszystkich, któreśmy od zaejęcia dzieł wojennych z Francuzami odnieśli. Margrabi *de Chauvelin* utracił na 500 ludzi tak ranionych jako i zabitych, między któremi na 27 Officerów liczą. Słychać teraz huk wielki z ręczney strzelby, z kąd wnosimy, że nasiku *Riguglia* i *Furiani* pomknęli się; co jeśli jest, wielką nadzieję mamy odebrania w krótee tych dwóch mieysc. Nie Synowca Margrabi *de Chauvelin* pod *Penta* dawniey zabrano, ale Synowca

Hrabi *de Marboeuf*, drugi tegoż Hrabi Synowiec, teraz pod *Mariana* w nasze ręce wpadł.

Z *Paryża* d. 21 *Października*. Ponieważ chleba drogość przypiliuią ludziom niektórym majątnym, którzy pod pozorem wyprowadzenia zboża za granice, wielkie onego składy mają; zaczęto w Parlamencie myśleć o inkwizycyi przeciw tym, którzy podejrzani są o tak niegodziwą chciwość. Głoszą tu, iż za odmianą przełożonego Skarbu, wielkie nastąpić mają odmiany w dochodach publicznych, których wybieranie ułatwione będzie. Liczba Arendarzów dochodów publicznych, także do 15 lub 20 ma być umniejszona. Listy z *Korsyki* pod datą 7 tego miesiąca donoszą, iż woysko nasze oczekiwając posiłków żadnego nie może przedsięwziąć dzieła, że chorych liczba wielce jest pomnożona; że przy nastać mającey jesieni dzieła wojenne wielce w onym Kraju będą zatrudnione.

Z *Fontainebleau* d. 13 *Października*. Dwór cały od dni szesściu tu się zgromadził. Ministrowie cudzoziemscy prawie wszyscy, także tu przyiechali. Spodziewają się tu przy końcu tego miesiąca Króla Jmci *Duńskiego*. Chociaż ten Monarch *incognito* pod imieniem Xiążęcia *de Trauendal* tu zostawać postanowił, jednak kazano wszystkie przyzwoite Monarsze honory, iemu oświadczyć. Przygotowano dla niego też same pokoje, w których zmarła *Delfinowa* jeymć mieszkała.

Z *Londynu* d. 21 *Października*. Hrabi *de Schelburne* Sekretarz Stanu co do interesów południowych złożył urząd, Król Jmć mianował na ten urząd Hrabię *de Rochefort*, na którego miejscu Posłem u Dworu *Francuskiego* będzie Hrabi *de Harcourt*, Hrabi *de Northington* ogłoszony jest Pieczętarzem pieczęci gabinetowej, na miejsce Hrabi *de Chatham*. Dnia 18 tego miesiąca wysłano z *Woolwich* dwa statki z amunicyą do *Gibraltaru* i *Port-Mahon*. Złoga ostatniey tey fortecy jednym zmocniona być ma Regimentem. Na pogotowiu też trzymają 2 fregatty od 40 armat, i wiele statków, na które żołnierze i amunicya znaczna zabrana będzie, nie wiadomo jednak, do-

każ one żeglować mają. Obfitość żniwa i przybycie sta z o-
kładem statków zbożem naładowanych sprawiły iż cena zbo-
ża znacznie upadła. O balu ostatnim od Króla Jmci Duńskiego
danym przydać tu jeszcze należy, iż ten bal naymniey 6 ty-
sięcy F. S. kosztował. Król Jmć Duński około północy dema-
skował się, za którym przykładem poszła cała Kompania. Stołu
do gry żadnego nie było, Król Jmć Duński stosować się w tej
mierze chciał prawem Angielskim gry w takowych okoliczno-
ściach zakazującym. Król Jmć nasz z Królową Jeymcią z bal-
konu na to sporządzonego bal ten widzieli, ale z Kompanią
łączyć się nie chcieli. Trwał ten bal do godziny piątej po-
ranney. Kleynoty w które przybrane były przytomne osoby
na 2 milliony F. S. szacowano. Przytomność Króla Jmci Duń-
skiego sprawiła, iż na pół milliona F. S. w cyrkulacyą weszło.
Xiążęciu *de Bedford* zginęła podczas tego balu tabakiera wpraw-
dzie tylko papierowa, ale w złoto oprawna i bryllantami Ka-
meryzowana z portretem Króla Jmci Francuskiego 1,000 F. S.
szacowana. Dana mu od Króla Jmci Francuskiego była, kiedy
dla zawarcia ostatnich traktatów w Francyi zostawał. Król
Jmć Duński przyjęty tu był do cechu Złotników instrument na
przyjęcie iego przygotowany zawarty będzie w pusze złotey
150 F. S. szacowaney. Ten instrument, iako też i drugi od
Miasta Londynu posłane być mają Królowi Jmci przez Posła
iego u Dworu tuteyszego zostającego. Król Jmć Duński wy-
ieżdżając ztąd darował Szambellanowi naywyższemu Hrabi
de Hertford i Hrabi *Talbot* Marzalkowi Dworu Królewskiego
po pierścieniu, każdy z nich był szacowany 1,500 F. S. Sławny
Garrick Komedyant odebrał tabakierkę złotą ceny 400 F. S.
Król Jmć Duński kazał tu pod dozorem iego sporządzić deko-
nacye Theatralne, które potym do Koppenhagi będą posłane.
Innym Dworskim Króla naszego, którzy w *S. James* asystowa-
li Królowi Jmci Duńskiemu rozdano 1,500 Gwinei. Posel Ros-
syjski u Króla Jmci Duńskiego General *Filozofow*, z Królem
Jmcią Duńskim wyjechał do Paryża.